

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06289/2017-ERU

V Praze dne 5. června 2017

Č. j. 06289-3/2017-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06289/2017-ERU s účastníkem řízení, společností **TALPA - RPF, s.r.o.**, se sídlem Holvekova 645/36, 718 00 Ostrava - Kunčičky, IČO: 646 15 391, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost TALPA - RPF, s.r.o., se sídlem Holvekova 645/36, 718 00 Ostrava - Kunčičky, IČO: 646 15 391 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 20. července 2016 v obci Běrunice, ul. Ve Dvoře, u domu č. p. 188, v ochranném pásmu plynárenského zařízení, v rámci realizace stavby „Běrunice, Běruničky - vodovod - I. etapa“ strojním způsobem zemní práce spočívající ve vrtání pilotního vrtu pod místní komunikací pro uložení vodovodního potrubí, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 90 (dále jen „plynárenské zařízení“), a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 50 000 Kč** (slovy: padesát tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21417.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21417.

Odůvodnění

Dne 31. ledna 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 20. března 2017 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 01372-20/2017-ERU. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 01372/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 2. června 2017, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou současně dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu a byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ust. § 3 správního řádu. Proto správní orgán přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že zemní práce během realizace stavby „Běrunice, Běruničky - vodovod - I. etapa“ prováděl účastník řízení jako zhotovitel na základě objednávky na provedení podvrtů vystavené dne 15. prosince 2015 objednatelem, kterým byla společnost STAVITELSTVÍ ŘEHOŘ, s.r.o., se sídlem Dr. Janského 411, 252 28 Černošice, IČO: 250 75 543.

Dne 7. prosince 2015 vydal správce plynárenského zařízení stanovisko zn. [REDAKCE] ke stavebnímu řízení o povolení stavby „Běrunice, Běruničky - vodovod - I. etapa“. Součástí stanoviska bylo i vymezení podmínek pro činnost v ochranném pásmu plynárenského zařízení včetně stavebních činností prováděných bezvýkopovými technologiemi. Dle těchto podmínek bylo možno bezvýkopové technologie (podvrt) použít pouze za předpokladu, že před zahájením stavební činnosti bylo provedeno úplné obnažení plynárenského zařízení v místě křížení trasy podvrtu s plynárenským zařízením. Přílohou stanoviska byl orientační zákres průběhu trasy plynárenských zařízení v zájmovém území výstavby.

Dne 28. ledna 2016 vydal Městský úřad Městec Králové, stavební úřad, pod č. j. [REDAKCE] rozhodnutí o umístění stavby „Běrunice, Běruničky, Vodovodní přípojky“. Předmětem stavby byla výstavba vodovodních přípojek v obci Běrunice a místní část Běruničky. V územním rozhodnutí byly zároveň stanoveny závazné podmínky pro provedení stavby. Součástí těchto podmínek byla povinnost požádat vlastníky nebo správce stávajících vedení technické a dopravní infrastruktury dotčených stavbou o vytyčení tras stávajících podzemních vedení a respektovat jimi stanovené podmínky pro provádění stavby.

Dne 15. července 2016 byla dle Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby vytyčena poloha plynárenského zařízení a průběh jeho trasy v terénu vyznačen barvou.

Dne 20. července 2016 převzal účastník řízení dle Protokolu o předání informací k realizaci zakázky od objednatele informace o poloze podzemních vedení v místě, v němž měl vrt za účelem uložení vodovodního potrubí provádět. Protokol obsahuje informaci, že se v místě nachází plynárenské zařízení, jehož hloubku uložení je potřeba ověřit sondou.

Je tedy zřejmé, že vlastní existence plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby i průběh jeho trasy v terénu byly účastníkovi řízení známy.

Z podkladů shromážděných během kontroly vyplývá, že dne 20. července 2016 došlo v obci Běrunice, ul. Ve Dvoře, u domu č. p. 188, k poškození plynárenského zařízení. K okolnostem vzniku poškození plynárenského zařízení účastník řízení uvedl, že jeho zaměstnanec poškodil plynárenské zařízení při provádění pilotního vrtu pro uložení vodovodního potrubí. Během vrtání narazila vrtná souprava na pevný objekt v zemině pod pozemní komunikací. Proto se zaměstnanec účastníka řízení rozhodl provést nový vrt ve vzdálenosti cca dva metry od původního místa. Při tom přehlédl vytyčení plynárenského zařízení, které bylo provedeno barvou na vozovce, a neuvědomil si tak, že nový vrt již provádí v blízkosti plynárenského zařízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno jeho místně příslušnému správci, který zajistil jeho následnou opravu. Dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení číslo hlášení v SAP PM [REDAKCE] ze dne 20. července 2016 byla v důsledku vzniklého poškození přerušena dodávka zemního plynu dvěma konečným zákazníkům pod dobu 100 minut. Dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 25. července 2016 došlo k úniku 430 m³ zemního plynu do ovzduší. Únik trval 100 minut.

Veškeré požadované náklady vzniklé poškozením plynárenského zařízení účastník řízení provozovateli distribuční soustavy uhradil dne 4. srpna 2016.

Dle zápisu z jednání v rámci kontroly, který byl pořizen v rámci kontroly dne 27. února 2017 pod č. j. 01372-5/2016-ERU, účastník řízení uvedl, že zaměstnanec, který plynárenské zařízení při provádění vrtu poškodil, provádí pro účastníka řízení obsluhu vrtných souprav již deset let a k této události došlo v případě tohoto zaměstnance poprvé.

Dále účastník řízení uvedl, že veškeré zaměstnance pravidelně školí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, a to i v oblasti provádění prací v blízkosti podzemních inženýrských sítí včetně plynárenských zařízení. Tuto skutečnost doložil účastník řízení „Záznamem o seznámení zaměstnanců s prostorovým uspořádáním sítí“, v němž zaměstnanci účastníka řízení dne 8. ledna 2015 svými podpisy potvrdili, že byli řádně seznámeni s podmínkami pro prostorové uspořádání jednotlivých sítí technické infrastruktury při jejich vzájemném souběhu a křížení.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V rámci řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V projednávaném případě je tedy znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných skutečností pochyb, že to byl právě účastník řízení, kdo dne 20. července 2016 prováděl v obci Běrunice, ul. Ve Dvoře, u domu č. p. 188, zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení nebylo z podkladů ve spise zjištěno, že účastník řízení věděl, že činnost, při které došlo k poškození plynárenského zařízení, provádí přímo v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Správní orgán však v rámci řízení zjistil, že vlastní existence plynárenského zařízení v místech, kde zemní práce v rámci realizace stavby „Běrunic, Běruničky - vodovod - I. etapa“ prováděl, jakož i přesný průběh jeho trasy v terénu byly účastníkovi řízení známy. Tyto skutečnosti potvrdil v průběhu kontroly i sám účastník řízení.

Účastník řízení prováděl zemní práce spočívající ve vrtání pilotního vrtu pod místní komunikací pro uložení vodovodního potrubí takovým způsobem, že trasa podvrtu křížila trasu plynárenského zařízení. Účastník řízení tedy zemní práce prováděl právě za takové situace, na kterou se vztahují podmínky správce plynárenského zařízení pro použití bezvýkopových technologií v ochranném pásmu plynárenského zařízení. Účastník řízení však tyto podmínky nerespektoval a před zahájením zemních prací neprovedl obnažení plynárenského zařízení v místě křížení trasy podvrtu s plynárenským zařízením.

Účastník řízení začal ihned provádět zemní práce strojním způsobem, aniž před tím provedl opatření stanovená správcem plynárenského zařízení právě k tomu, aby bylo omezeno riziko poškození plynárenského zařízení. Jelikož následně k poškození plynárenského zařízení došlo, a to při provádění zemních prací strojním způsobem, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení zasáhl do ochranného pásma plynárenského zařízení. Účastník řízení tedy při své činnosti nepostupoval s náležitou opatrností a tuto činnost neprováděl takovým způsobem, aby při ní nepoškodil plynárenského zařízení.

Pro vyloučení případných pochybností správní orgán podotýká, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických nebo podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se tedy o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, sp. zn. 8 As 17/2007 - 135). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat jistou společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť právě aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení a úniku nezanedbatelného množství plynu.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevnaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení své povinnosti zabránil. Správní orgán však přesto k tvrzením účastníka řízení

a dalším zjištěným okolnostem, za nichž k poškození plynárenského zařízení došlo, přihlédl při stanovení výše uložené sankce.

V této souvislosti správní orgán poznamenává, že účastník řízení se obecně nemůže zprostit odpovědnosti za správní delikt odkazem na porušení povinnosti vlastními zaměstnanci, a to i v případě, že své zaměstnance pravidelně školí v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a v rámci tohoto školení jsou zaměstnanci seznamováni i s podmínkami práce v blízkosti zařízení technické infrastruktury. Provádění školení zaměstnanců nelze hodnotit jako okolnost, která by účastníka řízení zbavovala odpovědnosti za správní delikt, neboť takové školení by mělo být povinným minimem. Skutečnost, že byl zaměstnanec ze strany zaměstnavatele poučen a byl povinen dodržovat platné právní předpisy a pracovní postupy, nepostačuje ke zproštění odpovědnosti za správní delikt. (Viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. srpna 2015, č. j. 5 As 10/2015 - 27.)

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

V řízení bylo zjištěno, že účastník řízení měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení k zájmovému území stavby i stavbě samé a před započítím zemních prací bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu. Tyto skutečnosti správní orgán považuje za okolnosti, které závažnost správního deliktu snižují.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku většího množství zemního plynu, avšak došlo k přerušení jeho dodávky pouze dvěma konečným zákazníkům. Správní orgán proto následky jednání účastníka řízení hodnotí jako méně závažné.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán také skutečnost, že účastník řízení provedl úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy.

Jako polehčující okolnost hodnotí správní orgán rovněž skutečnost, že zaměstnanci účastníka řízení byli poučeni o podmínkách práce v blízkosti zařízení technické infrastruktury.

S účastníkem řízení bylo již v minulosti Úřadem vedeno správní řízení pod sp. zn. KO-07659/2014-ERU pro podezření ze spáchání totožného správního deliktu, a za toto jednání mu byla pravomocně uložena sankce. Správní orgán při ukládání pokuty k této skutečnosti nepřihlédl jako k přitěžující okolnosti, neboť oba správní delikty spáchány s delším časovým odstupem, a to téměř tři let a předchozím jednáním účastníka řízení byla poškozena plynovodní přípojka, tedy zařízení menšího energetického významu.

K výši udělené sankce správní orgán uvádí, že se stále jedná o sankci, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla

zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto příkazu, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

- Otisk úředního razítka -

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení